

Michelle Min Sterling (suom.Kirsi Luoma): Nollaleiri

Koti (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/>)

/ Michelle Min Sterling (suom.Kirsi Luoma): Nollaleiri (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net:443/michelle-min-sterling-nollaleiri/>)

Michelle Min Sterling (suom.Kirsi Luoma): Nollaleiri

RISTO NIEMI-PYNTTÄRI

Vuoden 2049 jälkeen havaittiin, että pohjoisessa voisi olla vielä mahdollisuudet selvitä. Vaikka vedenpinnan nousu ei ollut haitannut talouseliitille rakennettuja kelluvia kaupunkeja, niistä tuli ahdistavia paikkoja, hirveät tuloerot tuhosivat elämänhalun. Entä arktiseen pohjoiseen suunniteltu yliopistokaupunki? Avara pohjoinen luonto ja tutkimuspohjainen elämäntapa pelkästään naisten kesken voisi luoda uutta maailmaa!

Tulevaisuuden rakentaminen joutuu kuitenkin kovaan testiin todellisessa Nollaleirissä.

Michelle Min Sterlingin romaanissa ekofeministiset jaksot vuorottelevat konservatiivisen trillerin kanssa. Toisaalta Nollaleiri on vihoviimeinen paikka maailman rajalla – toisaalta se on jonkin aivan toisen maailman syntyalue.

Trillerimäistä romaanissa se, että osalla ihmisistä on sukupuolihommiensa lisäksi jokin salainen tehtävä. Muskelimiehet ja viihdyttäjinä toimivat alfanaaraat ovat sisäisesti vainoharhaisia.

Urkkiminen ja peittely on estävät heitä näkemästä totuutta – joka kätkeytyy nimeen *Nollaleiri* – kellekään ei ole varattu kuljetusta takaisin etelään.

Nollaleiri on viimeinen paikka. Tämän sanomista voisi pitää spoilerina, mutta asia tulee romaanissa esille jo varhain – ja vasta sitten varsinainen trilleri pääsee alkamaan. Teoksen keskivaiheen jälkeiset tapahtumat ja kohtaukset ovat jännittäviä, toisin kuin alku.

Ekofeminismi tulee romaanissa esiin toisena pääjuonteena. Kyse on arvoituksellisesta White Alice tutkimusasemasta, jossa on vain naisia. Heitäkin voi luonnehtia alfanaaraiksi: he ovat kovien tiedeidien tutkijoita, teknologian spesialisteja, ja kovakuntoinen palkka-armeija. Kovassa maailmassa on oltava kova:

”Osalla meistä (naisista) oli kokemuksia, joista emme olleet koskaan puhuneet ennen White Aliceen tuloamme. Asioita joita meille oli tehty ja asioita joita olimme joutuneet sietämään. Osittain siksi olimme omistaneet elämästämme vuosikausia koville tienaloille, fysiikalle, insinööritieteille, tietokoneohjelmoinnille...” (78)

”Mutta on myönnettävä, että ajattelimme muutakin kuin uhattua ilmastoja ja miesten valta-asemaa. Tiesimme kaikki, että White Alice oli uramme huipentuma. Jotkut meistä päätyisivät yksityiselle sektorille työpaikkoihin, joissa esimiehemme vähättelisivät aikaansannoksiamme tai omisivat niistä kunnian itselleen.” (78)

Kyse on naistutkijoista, jotka ovat uteliaita kuin Liisa (Alice) Ihmemaassa – sivilisaation raunioituessa he saattavatkin löytää kaninkolon uuteen elämään. Toisin kuin edellinen – vain miehistä koostunut – tutkijayhteisö, se ajautui erimielisyyksiin ja tuhoisaan sooloiluun.

Romaanin alkupuolta piristää avoimen feministinen White Alice lukujen kerronta, parasta on että kertojajääni on siinä yhteinen ”me”. Jokaisella henkilöllä on toki omaääniset repliikkinsä, mutta lisäksi on tämä yhteisen kokemuksen me -kertoja.

”Kehomme reagoivat herkemmin toisiinsa, ja toimimme saumattomasti yhteen.” (s.54).

Naisten ryhmäytyminen alkoi yhteisten jumpatuokioiden myötä, ja tuli myös intiimiksi:

”Kuukausien kuluessa lähennyimme toisiamme myös muilla tavoin. Jotkut meistä alkoivat nukkua yhdessä: jakoivat vuoteen ja pujahtivat samaan armeijan makuupussiin, kun valot sammuiivat tai tekivät itselleen yösijan kirjastoon kirjahyllyn viereen saadakseen omaa rauhaa ... me laitoimme ruokaa yhdessä, ja luukutimme kasarihittejä ... Me kiroilimme ja puhuimme hävyttömiä. Me nauroimme kovaan ääneen. Me lauloimme lauluja pimeässä myöhään yöhön ja verotimme viinavarastoa... Vuoden lyhin päivä tuli ja meni: olimme olleet asemalla puoli vuotta.” (s.55)

Kertoja -me on iloisen yhdessäolon ääni, se on myös kokemusten jakamisen ääni. Se, mikä tapahtuu yhdelle, tapahtuu heille kaikille.

Tällä on merkityksensä romaanin kokonaisuuden kannalta: ryhmä ei hajoa kuten romaanin toista tarinalinjaa edustavat miesporukka sekä miehiä viihdyttävä naisporukka. Pieni kirjailijan jippo siis: me-kerronnan yhteishenki tempaa mukaansa myös lukijan. Pian lukija toivoo että White Alice -ryhmä pysyy

yhdessä ja löytää hyvän arktisen tulevaisuuden.

Romaanin loppupuolella trillerimäiset elementit nousevat hallitsemaan myös White Alice -ryhmää.

Trilleriin liittyen, myös nämä naiset ovat kovia armeijatyyppejä, huippukuntoisia ja aseistettuja. He ovat valmiita tappamaan selviytyäkseen. Me-kerronta on yskimättä mukana myös veritöissä.

Niinpä jo Sterlingin kerrontaratkaisu korostaa sitä, että naisista koostuvalla White Alice -leirillä on tulevaisuutta. Jokaisella ryhmän jäsenellä on toki oma äänensä, mutta me-kertoja ei ole kukaan heistä, vaan yhteishenki heidän välillään. Isot ratkaisut työstetään yhdessä.

Päätarina liikkuu samalla arktisella seudulla, mutta aivan toisessa leirissä. Parakkikylässä miesten puolella asuu Kaivajia ja naisten puolella Kukkia. Päähenkilövetoinen kuvaus kertoo miesten työkomennuksesta ja naisten viihdytyshommista.

Romaanin päähenkilö ei ole kuullutkaan White Alice -leiristä. 25 -vuotias Rose tarjoaa seksiä ja seurustelua johtoportaan miehille. Miellyttämään koulutettujen naisten ilot ja surut jäävät kuitenkin miesten vaatimusten varjoon. Kaunottaret on koulutettu "peilaamaan" niin täydellisesti asiakkaan unelmia että heillä ei ole omia toiveita.

Lukija symppaa romaanin päähenkilöä, hänet kuvataan toisista välittäväksi ja herttaiseksi. Aivan kuin hänet olisi rakennettu peilaamaan lukijan odotuksia. Samalla lukija huomaa, että Rosella on kokemusta kaikkein vaikutusvaltaisimpien miesten miellyttämisestä. Maailmaa hallitsevan some-palvelimen keksijä on ollut hänen kumppaninsa, nykyinen mies taas johtaa uuden arktisen kaupungin suunnittelua.

Rose löytää ystäviä ja vihollisia, ja kuten sankarille kuuluu – hän saa aitoa rakkautta kunhan päättää rohkaistua.

Sitten tuleekin runsaasti korkkokenkiä, seksimekkoja, drinkkejä ja flirttiä.

Sama se millainen on arktinen yö: onko pimeä ja pakkanen, vai eikö aurinko laske lainkaan. Ympäristöä ei sanottavasti kuvata. Arktinen luonto toimii vain romaanin kullassina.

Trillerin kiihtyessä loppua kohti lumi, jää ja ikirouta tuntuvat tarjoavan vain temmelyskentän moottorikelkoille. Öljyn tarve lisääntyy loppua kohden, mutta kokemus energiasta ei ole sen kummempi kuin Mad Max elokuvissa. Tankki on tyhjä – kenet tapettaisiin että saadaan löpöä ! Kuitenkin romaanin loppuvaiheessa, kun asiat paljastuvat, luodaan vaikutelma kuin koko ajan olisikin ollut kyse arktisesta luonnosta ja ilmastokatastrofin jälkeisestä tulevaisuudesta. White Alice leririn "me"-kerronta jäi romaanin ainoaksi ilonaiheeksi.

Michelle Min Sterling: *Nollaleiri*, suomentanut Kirsi Luoma, Like, 2023

Risto Niemi-Pynttari on kirjoittamisen ja kirjallisuuden dosentti Jyväskylän yliopistosta

« Previous:

Ella-Maria Nutti (suom. Jaana Nikula):
Pohjoisessa kahvi on juotu mustana
(<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/ella-maria-nutti-pohjoisessa-kahvi-on-juotu-mustana/>)

Next:»

Linn Ullmann (Suom. Jonna Joskitt-Pöyry) :
Tyttö, 1983 (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/linn-ullmann-tytto-1983/>)

admin

Vastaa

Viesti

Nimi

Sähköposti

Lähetä viesti

This site uses Akismet to reduce spam. [Learn how your comment data is processed \(https://akismet.com/privacy/\)](https://akismet.com/privacy/).

Spefi -romaneja (Tomi Sirviö)

Proudly powered by WordPress (<https://wordpress.org>) | Theme: Content (<https://spicethemes.com>) by
SpiceThemes
